

Denne teksten er opprinnelig en [Twitter-tråd](#) som ble spunnet i perioden 31. juli – 6. august 2016.

Over og ut for Itslearning og Fronter

Av Ingvald Straume

Gode nyheter til alle lærere: Det er snart over og ut for [#Itslearning](#) og [#Fronter](#). Her er hovedgrunnen:

Feides informasjonsmodell for grunnopplæringa		6/27	
eduPersonEntitlement	Informasjon om rettigheter, roller og grupper personen har. (Se mer info under.)	Eksempel på trinn: eduPersonEntitlement: urn:mace:feide.no:go:rep:http://psi.udir.no/laereplan/aarstrinn/aarstrinn6 Eksempel på utdanningsprogram: eduPersonEntitlement: urn:mace:feide.no:go:rep:http://psi.udir.no/ontologi/utdanningsprogram/studiespesialisering Eksempel på basisgruppe: eduPersonEntitlement: urn:mace:feide.no:go:group:b::N0975278964:6A:2014-08-01:2015-06-15:student:Klasse206A Eksempel på undervisningsgruppe: eduPersonEntitlement: urn:mace:feide.no:go:group:u:NOR1211:N0974558286:3aaa2F3nh:2014-08-01:2015-06-15:student:Norsk20hovedm%C3%A51%20VG3 Eksempel på annen gruppe: eduPersonEntitlement: urn:mace:feide.no:go:group:a::N0974558386:3fysa2F1b3:2014-08-01:2014-12-31:student:Labgruppe%203%20Fysikk%20VG3	x
norEduPersonAuthnMethod (kun obligatorisk ved bruk av sterk autentisering)	Liste over metoder for sterk autentisering som er tilgjengelig for personen. (Se mer info under.)	norEduPersonAuthnMethod: urn:mace:feide.no:auth:method:sms +4712345678_label=Work%20phone	x

I nyeste versjon av Feide er attributtet "eduPersonEntitlement" gjort obligatorisk.

https://www.feide.no/sites/feide.no/files/documents/go_attributter.pdf

Låter nerdete, men ... I praksis betyr dette at det som før var Itslearnings "gull", nå er "null": Informasjon om elevens klasse/gruppe(r) fins nå i Feide. Det var det Pearson ltd forsto da de solgte Fronter til Itslearning for det [@ArneBergby](#) trodde var "veldig lite".

At klasse/gruppe-tilhørighet heretter er et obligatorisk felt for alle elever i Feide-databasen, er en katastrofe for Itslearning AS. Fra det øyeblikk kommunene og fylkeskommunene i Norge har innført v1.6 av Feide, vil konkurrenter lett kunne ta kunder fra Itslearning.

Brukerdatabasen, med informasjon om elever og deres tilhørighet i grupper/klasser, var fra starten av en kjernebestanddel av Itslearning. Brukerdatabasen var viktig, fordi den bandt kundene til Itslearning som leverandør. Itslearning kontrollerte den. Det ga dem markedsrett. Med nyeste versjon av Feide har Itslearning/Fronter mistet den markedsretten. Hva står da Itslearning AS igjen med? Lite av verdi: ...

Itslearning har et tungvint, rotete, til dels dysfunksjonelt, gammeldags desktop-basert bloggliknende fil- og tekstpubliseringssystem. De har noe så merkelig som læreplanmålene fra K-06 kodet inn i softwaren. Et dataprogram integrert i en byråkratisk læreplantekst, dere! De har teknisk gjeld, som [@johnarthurberg](#) kalte det da jeg snakket med ham for noen år siden, dvs. mye utdatert og ugrei programkode.

Den tekniske gjelden til Itslearning gjør det vanskelig å videreutvikle programmet og rette feil uten at store deler av veven rakner. Itslearning sin tekniske gjeld, eller som jeg sier: deres spaghettikodeproblem, gjør at de ikke klarer å rette opp selv banale feil.

I 2013 tipset jeg min gode barndomsbrettspillkamerat og nabo, nå produktdirektør i Itslearning, [@johnarthurberg](#) om en bug i programmet. Jeg hadde oppdaget at testverktøyet i Itslearning i visse fall ga elevene mer poeng (og potensielt bedre karakter) for å svare mer feil. Jeg fikk følgende epost-svar fra Itslearning-direktøren. Merk min utheving i gult nederst.

Kalkulering av score ved multiple response spørsmål i itslearning

4 e-poster

John Arthur Berg <john-arthur.berg@itslearning.com>
Til: Ingvald Straume <ingvald.straume@gmail.com>

30. januar 2013 kl. 11.47

Hei,

Har kikket litt på scenarioet rundt kalkulering av score på «multiple response» spørsmål som du demonstrerte i går. Som du korrekte påpeker så får man en «logisk brist» i scenarioet med primtall:

Hvis jeg velger å krysse av alle alternativene får jeg 0 i score:

No.	Question	Type	Submitted answer	Actual score	Max score
Q 1	primtall View question and answer	Multiple response	☒ 2 ☒ 3 ☒ 5 ☒ 4 ☒ 6 ☒ 10 ☒ 100	0.00 p.	1.00 p.

Men hvis jeg utelater å svare rett på ett av spørsmålene så får jeg 0,29 poeng:

No.	Question	Type	Submitted answer	Actual score	Max score
Q 1	primtall View question and answer	Multiple response	☒ 2 ☒ 3 ☐ 5 ☒ 4 ☒ 6 ☒ 10 ☒ 100	0.29 p.	1.00 p.

1 to 1 of 1 View 10

Svaret er dessverre ikke så enkelt som at dette er en bug. Grunnen til dette er enkelt fortalt at hvis man har respondenter som krysser av for alle alternativer eller for ingen alternativer så får man automatisk 0 i score fordi man regner med at respondenten bare krysser av (eller unnlater å krysse av) uten å egentlig forsøke å besvare testen. I scenarioet der det utdeles poeng slår det automatiske poengberegningen inn og gir i dette tilfellet score for de to korrekte svarene. Når dette systemet ble designet så kikket man på en del av forskningen som fantes på den tiden rundt bruk av denne typer tester. Dette og en detaljert beskrivelse av hvordan kalkuleringsalgoritmen fungerer kan du lese om i hjelpesystemet vårt på denne lenken:

<https://ila.itlearning.com/help/nb-NO/Content/Learning%20tools/Test%202.0/Scoring%20algorithms.htm?SearchType=Stem&Highlight=penalty|penalties>

Det kan også nevnes at hvis jeg hadde benyttet trekk for feile svar i denne testen (det er en innstilling på selve testen) så hadde resultatet blitt motsatt. Avkryssing for alle svar ville fremdeles gitt 0 poeng:

Lever 30. januar 2013 by [Stuart, Charles](#)

Poengsum i prosent 0,00%

Total poengsum 0,00 av 1,00 mulige

Resultatliste

Nr.	Spørsmål	Type	Lever besvarelse	Faktisk poengsum	Maks. poengsum
S 1	primtall Vis spørsmål og svar	Flere svar	☒ 2 ☒ 3 ☒ 5 ☒ 4 ☒ 6 ☒ 10 ☒ 100	0,00 poeng	1,00 poeng

Men besvarelsen som utelater et korrekt svar vil gi minuspoeng:

Nr.	Spørsmål	Type	Lever besvarelse	Faktisk poengsum	Maks. poengsum
S 1	primtall Vis spørsmål og svar	Flere svar	☒ 2 ☒ 3 ☐ 5 ☒ 4 ☒ 6 ☒ 10 ☒ 100	-0,67 poeng	1,00 poeng

1 til 1 av 1 Vis 10

Hva som er mest riktig er vanskelig å si. Men det vil i alle fall være lettere å designe gode tester når man vet hvordan poengberegningen virker og hvilke alternativer som finnes for å beregne score. Som jeg også nevnte på telefon så er testsystemet vårt noe som er veldig mye i bruk i alle de landene der itlearning er utbredt og vi er veldig fokusert på at det skal virke korrekt. I dette tilfellet dreier det seg mer om at man har tatt et designvalg som kanskje ikke alltid virker logisk men **det betyr også at vi ikke enkelt kan endre dette uten store konsekvens for eksisterende brukere og den algoritmen som er i bruk.**

Mvh

John Arthur

Fra et teknisk ståsted er det lett å forstå hvorfor Itslearning er så unnfallende med å rette feil og utbedre mangler i programmet sitt. Itslearning sitt omfattende spaghetti-kodeproblem gjør det rett og slett vanskelig for dem å fikse selv små kodefeil i programmet. En anstendig programvareleverandør ville likevel tatt omkostningene med å rette opp programkoden, av selvrespekt og ansvar for kundene. I stedet har Itslearning i årevis lagt seg på en tredelt bortforklaringsstrategi: 1. benekte feilene, 2. love å fikse dem "snart", og 3. som [@johnarthurberg](#), unnskyldte feilene med at de "ikke enkelt kan endre dette uten store konsekvens for eksisterende brukere".

Hvor lenge kan et dataprogramvareselskap spinne på en slik strategi, før kundene mister tilliten til dem? Jeg tror tiden snart er ute.

Det er en treghet i de kommunale systemene, ved at innkjøperne av programvare som Itslearning/Fronter og brukerne ikke er de samme. Itslearning AS er meget bevisste på å forholde seg til de offentlige innkjøperne og beslutningstakerne som kunder, fremfor brukerne. I skarp kontrast til deres evne til å tilfredsstille brukernes behov ved å utbedre programmet og rette "bugs" i det, har de vist seg durkdrevne i å behage og bygge relasjoner til innkjøperne. En titt på deres konferanseprogram viser det:

De som deltar på Itslearning sine såkalte "brukerkonferanser", er i stor grad ansatte hos kunder, som har stor påvirkningskraft på om arbeidsgiveren deres skal

its learning

Support Logg inn

Program for brukerkonferansen

Vi vil gjøre vårt ytterste for at våre deltagere skal få oppleve en blanding av spennende foredrag og praktiske tilnæringer til hverandres digitale hverdag. Programmet vil bestå av både hovedsesjoner som passer for alle og parallelle sesjoner tilpasset hvert enkelt segment - grunnskole, videregående skole og høyere utdanning. Det sosiale aspektet av konferansen er også viktig, og innebærer i år blant annet mingling, aktiviteter, festbankett og underholdning. Hovedtrekken for disse tre dagene kan du se under, så fyller vi på med mer informasjon i tiden fremover.

Mandag 26. september

Sted: Radisson Blu Royal Hotell, Bryggen - Bergen

Kl. 08.30 Registrering av konferansedeltagere

Kl. 09.30 Åpning - Arne Bergby, adm. dir itslearning

Kl. 10.00 "Adaptiv læring i lys av kunstig intelligens og maskinlæring"
- professor Arne Krokan

Kl. 11.00 Pause

Kl. 11.30 "Who owns the learning" - Alan November

Kl. 12.30 Lunsj

Kl. 13.30 Parallell sesjoner

Kl. 16.30 Sosiale aktiviteter - Stoltzen, pubbrunde, bryggvandring med mer

Kl. 19.00 Festbankett m/underholdning

Tirsdag 27. september

Sted: Radisson Blu Royal Hotell, Bryggen - Bergen

Kl. 09.00 Parallell sesjoner

Kl. 12.00 Lunsj

Kl. 13.00 "Læring og digitalisering av fagene!" - Sten R Ludvigsen

Kl. 14.00 "Verdens beste læringsplattformer" - John Arthur Berg, produktsjef itslearning

Kl. 15.00 "Norge i den store verden" - Arne Hjeltnes

Kl. 16.00 Konferanseslutt

Kl. 18.00 Middag for de som er med til neste dag

Kl. 19.30 Teach Meet m/uformell sammenkomst

Onsdag 28. september

Sted: Radisson Blu Royal Hotell, Bryggen - Bergen

Kl. 09.00 Kurs

- Omvendt undervisning i praksis, grunnskole
- Administratorkurs med resertifisering
- Bruk av digitale tavler og LMS
- Office 365 og LMS
- Flipped classroom for høyere utdanning

Kl. 12.00 Lunsj

Kl. 13.00 Kurs

- Omvendt undervisning i praksis
- Administratorkurs med resertifisering
- Bruk av digitale tavler og LMS
- Office 365 og LMS

Kl. 15.00 Avreise

God tur hjem!

 #itsbk16

fortsette å være kunde hos Itslearning eller ikke. Itslearning har til og med delt ut priser til disse nøkkelpersonene hos sine kunder:

<http://www.itslearning.no/its-learning-hedret-hverdagsheltene-med-ny-ikt-pris>

Og med et konferanseprogram som består av Arne Hjeltnes, vin, festbankett, naturopplevelser, pubrunde med mer, burde selskapet kanskje ikke ha hett It's learning, men It's smørning.

Å smøre innkjøperne fremfor å tilfredsstille sluttbrukerne har vært Itslearnings interne agenda fra starten. Dette er ikke en antakelse. I 2009 sprakk denne interne agendaen eksternt. Glippen skjedde på Itslearning sin stand på NKUL-konferansen på NTNU i Trondheim. En ung kvinnelig student sa til Itslearning-representanten som sto på standen, at hun syntes programmet var lite brukervennlig. Itslearning-representanten sa at han var uenig og påstod at Itslearning hadde masse fornøyde kunder. Studenten sa at vel, brukerne er ikke særlig fornøyd. Brukerne hater det.

Det var da Itslearning-representanten gikk fra konseptet.

Han sa at det spilte ikke noen rolle [at brukerne hater Itslearning], for det er ikke de som kjøper produktet.

En annen anekdote illustrerer misforholdet mellom det Itslearning selv sier at de er, og brukernes opplevelse av dataprogrammet deres. En av mine elever skulle logge seg på Itslearning-kontoen sin, men skrev ved en feiltakelse .no i stedet for .com i nettadressefeltet. Da kom han inn på selskapets markedsføringsnettside: <http://www.itslearning.no>, i stedet for selve programmet: <http://www.itslearning.com>. Eleven reagerte umiddelbart på at produktet som Itslearning reklamerer for på .no-siden sin framsto som så mye bedre enn virkeligheten. Han ble støtt av misforholdet, og kommenterte det overfor meg. Det var læring i

its learning

Support Logg inn

it's learning hedret hverdagsheltene med ny IKT-pris

Under Del og bruk-konferansen på Sandvika videregående skole den 17. november var it's learning til stede og delte ut priser til hverdagsheltene blant lærerne som har utmerket seg med god bruk av it's learning. Dette er lærere som fremstår som forbilder for kolleger og elever – og som vi synes fortjener en ekstra påskjønnelse for arbeidet de gjør.

Prisen er ny av året, og deles ut i samarbeid mellom Senter for IKT i utdanningen, Akershus fylkeskommune, it's learning og Microsoft. Den er delt i to klasser: En for god og kreativ bruk av it's learning og en for kreative IKT-pedagoger. Det har vært en fantastisk interesse rundt konkurransen, med over 40 innsendte bidrag. Fra disse bidragene ble seks nominerte valgt ut i klassen for kreativ bruk av it's learning, og tre utvalgte ble premiert med en iPad.

Og de nominerte er ...

Følgende seks skoler var nominert i klassen «Kreativ bruk av it's learning»:

Arstad Skole ved Inger Skjøstad: Nominert på grunn av kreativ bruk av individuelle utviklingsplaner som verktøy i undervisningsvurdering. Opplegget involverer både lærere, kontaktlærere, elever og foreldre.

Risenga ungdomsskole ved Elin Måge: Måge skaper interesse rundt bruken av it's learning ved å legge ut engasjerende videoklipp, spill, linker, musikk og filer. Hun deler det hun lager med andre lærere.

Lister videregående skole ved Oddvar Sunde: Nominert på bakgrunn av kreativ realfagsundervisning som utnytter mulighetene it's learning gir. Sunde er kjent for å dele løsningsforslag på oppgaver med både elever og lærere – både på egen og andre skoler.

Sandvika videregående skole ved Kjersti Engjelstad Stokke: Stokke lar elevene ta del i planlegging av undervisningsoppløgg, blant annet ved hjelp av diskusjoner i it's learning.

Rådalslien skole ved Jonny Eriksen: Nominert for et lett overførbart innførings- og kartleggingskurs i bruk av IKT for elever som begynner i B. klasse.

Hop ungdomsskole ved Monika Solvig: Solvig blir beskrevet som innovativ i alt hun gjør som lærer, og tar tak i elevenes undring og nysgjerrighet. Hun deler både kunnskapen sin og det hun skaper med andre.

Alle de nominerte ble invitert til Del og bruk-konferansen, der de fikk demonstrere sine kunnskaper til de andre konferansedeltakerne.

Vanskelig for juryen

Juryen besto av Vibeke Kløvstad fra Senter for IKT i utdanningen, Ann Michaelsen fra Sandvika videregående skole, Bengt Jacobsen fra Akershus fylkeskommune, Jan Helge Luth fra Microsoft og Nils Viken fra it's learning.

dette: Reklamen holder ikke alltid hva den lover, og enkelte selskaper går langt ut over anstendighetens yttergrenser — selv til breikjeftede bergensere å være — i sitt selvskryt.

Det er en treghet i de kommunale systemene, som nevnt, ved at kritikk og misnøye fra brukerne av programmet/tjenesten, det vil si lærere, elever, foreldre, har en tendens til å bli forsinket, neglisjert, bortforklart, dempet og fordreid i mer "behagelig" retning på tjenesteveien fra brukerne, til skoleledelsen i kommunen og de(n) kommunalt ansvarlige innkjøper(ne).

Men som i fysikken betyr treghet bare motstand mot at noe endrer seg. Når systemet først er satt i bevegelse, er det vanskelig å stoppe. Lærere, elever og foreldre kan glede seg over tegn på at det offentlige utdannings-Norge er i ferd med å sette seg i bevegelse bort fra Itslearning og Fronter. Årelang misnøye og klager fra brukerne ser ut til å få gehør hos beslutningstakerne, endelig. Prosessen med at kommuner vurderer alternativer tilltslearning/Fronter fordi de har tatt på alvor at brukerne er utilfredse, er i gang.

Fredrikstad kommune, som tidligere brukte Fronter, har gått over til Skooler/Office365. De var ikke blant Fronter sine fornøyde kunder. Les mellom linjene i denne omtalen, så forstår du at Fredrikstad kommune er ferdig med Fronter: <http://www.skooler.com/referanse-fredrikstad-kommune/>

Rælingen kommune har også gått over til Skooler/Office365, fra Itslearning. Les hva de skriver om Itslearning: <http://www.skooler.com/referanse-raelingen-kommune/>

En annen er **Melløs skole** i Moss. Her trenger du ikke lese mellom linjene for å forstå hva de mener om Fronter: <http://www.skooler.com/referanse-mellos-skole/>

Randaberg kommune har i flere år drevet et spennende pionérprosjekt med Google Apps For Education (GAPE) som læringsplattform.

Ingen tvil om at Itslearning er på retur i Norge. Vendepunktet kom i 2013, da deres flaggskipkunde, **NTNU**, ikke lenger ville være kunde av Itslearning, men valgte Fronter (som da var et adskilt, konkurrerende selskap). Sjefsdirektør i Itslearning [@ArneBergby](#) taklet denne avvisningen meget dårlig, for å si det mildt, og hva som skjedde videre, er en studie i hvor-

dan en sjefsdirektør raserer sin bedrifts omdømme. Jeg gjenga historien i Bergens Tidende:

<http://www.bt.no/meninger/kronikk/Styr-unna-Itslearning-3149107.html>

Det var i 2014. Siden da har [@ArneBergby](#) og Itslearning AS overgått denne kjempemessige strategiske feilvurderingen enda en gang, ved at de, som kjent og nevnt, kjøpte opp Fronter. Man trenger ikke mye sosial intelligens for å forstå at det ville gi NTNU en grunn til å styre unna både Itslearning og Fronter. Fra 2017 er amerikanske **Blackboard** NTNUs læringsplattformleverandør.

Ikke bare var underskuddsforetaket Fronter av liten verdi da Itslearning kjøpte det; De gjorde Fronter mindre verdt ved å kjøpe det. For med det smittet det gruelig grimme kunde-stalker-imaget som Itslearning pådro seg da de saksøkte NTNU, umiddelbart over på Fronter.

Så ... For å oppsummere (den for Itslearning AS nedslående og nidtriste, men for lærere, elever og foreldre gledelige) stoda: Hva står Itslearning igjen med, etter at de har mistet "gullet" sitt, i det det ble bestemt at informasjon om tilhørighet til klasser/grupper for den enkelte elev skal være en obligatorisk del av [#Feide](#), slik at Itslearning nå ikke lenger har noen unik brukerdatabase som aktivum i selskapet? La meg legge til at noen fortjener en blomst. Den eller de som fortjener en blomst, er den eller de som fant på og fikk gjennomslag for at attributtet "eduPersonEntitlement" skal legges inn i [#Feide](#) -katalogen.

Itslearning AS står igjen med:

- Et utdatert, lite brukervennlig dataprogram (eller rettere sagt: to utdaterte, lite brukervennlige dataprogrammer, etter at de kjøpte Fronter)
- "teknisk gjeld" i form av gammel, avleggs kode og et alvorlig spaghettikodeproblem.
- Et dårlig selskapsomdømme, som de med usympatisk forretningsførsel har gitt seg selv:

It's stalking: Saksøkte kunde (NTNU) i 2013 og tvang kunden til å betale hele søksmålet i 2014.

It's smørning: Pubrunde, festbankett med vin og god mat, luksushotell, prisenominasjon og premie til nøkkelpersoner nær de innkjøpsansvarlige hos sine kunder. (Eva Joly, er det ingen som har blåst i fløyta om dette så du har kunnet høre det?)

Og: "*Vi trenger ikke bry oss om at brukerne hater Itslearning, så lenge vi tjener penger, for det er ikke brukerne som kjøper produktet.*" (jamfør det som ble sagt på Itslearning-standen på NKUL i 2009)

Her er en rask "**due dilligence**" for Itslearning som selskap:

Verdien av programvaren (Itslearning+Fronter):.....0 kr

Verdien av brukerdatabasene i Itslearning og Fronter:0 kr (fra og med Feide v. 1.6)

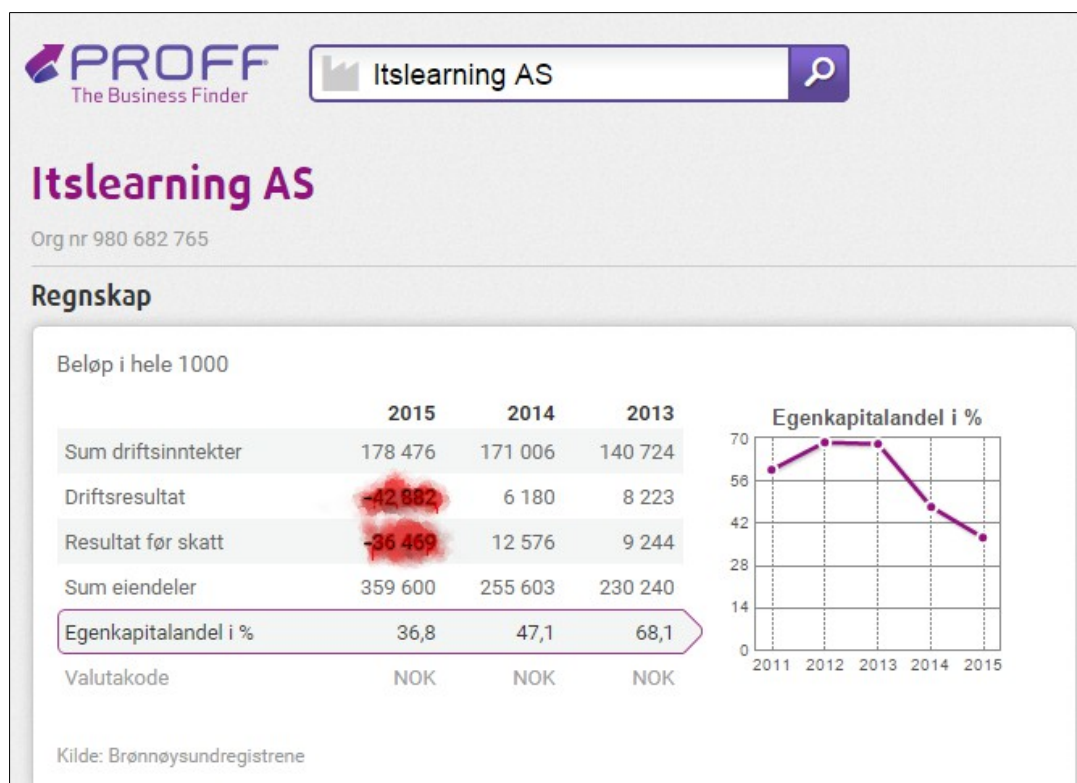
Andre immaterielle verdier: antatt 0 kr .

Det betyr at selskapsverdien av Itslearning = egenkapital minus gjeld. Men så må vi trekke fra at selskapet har arbeidet seg ned i en gjørme av et grisedårlig rykte, og at de stadig klarer å forbløffe med å synke dypere i den gjørma. Da blir Itslearning sin due dilligence-verdi en god del min-

dre enn det selskapets fiskale regnskap viser. Det betyr grovt regnet at vi må stryke en fem, seks, sju nuller fra fra selskapsverdien som Itslearning priset seg selv til for tre år siden, da @arnebergby fikk lurt med noen svensker til å investere stort i selskapet:

Hvordan står det så til med finansene til Itslearning AS? www.proff.no er et bra nettsted for den som vil ha greie på slikt.

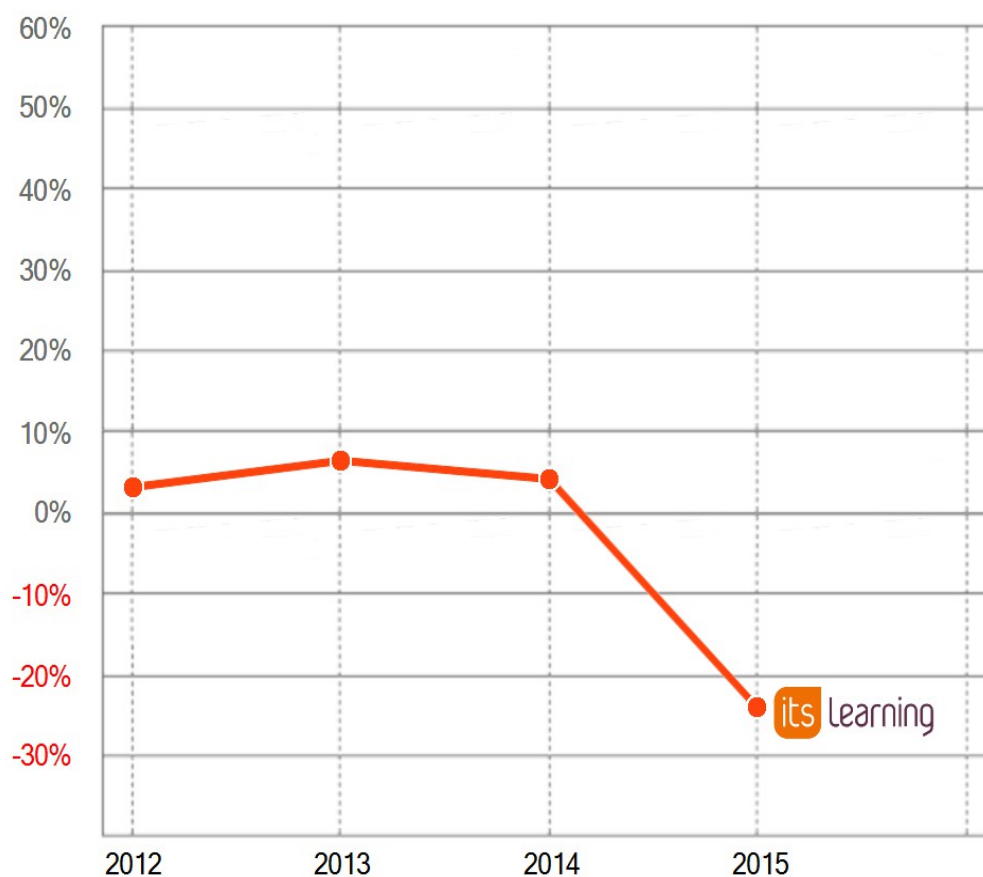

#itslearning sine regnskapstall for 2015 er blodrøde, med et driftsresultat på minus nesten 43 millioner kr, et resultat før skatt på minus vel 36 millioner kr, og en raskt synkende egenkapitalandel.

De taper mao. penger og kredittverdighet. I de tre foregående årene, dvs. 2012 – 2014, gikk Itslearning AS med et årlig overskudd på ca. 6 millioner kroner i gjennomsnitt. Seks millioner, det høres vel ok ut? Nei, det er ikke det. For et IT-programvareselskap er det lite. Ikke nødvendigvis fiasko, men i hvert fall ingen suksess. Relativt sett hadde Itslearning AS et driftsoverskudd i årene 2012 – 2014 på rundt 4% av driftsinntektene. Det er ikke mye. Og pilen peker nedover fra 2015.

Driftsresultat

i prosent av driftsinntekter

Ikke mye å skryte av for et selskap som skryter av at de er en av de største i verden. <http://www.itslearning.no/keynote>

"Internasjonale trender og læringsplattformer"

Arne Bergby

Adm. direktør
itslearning

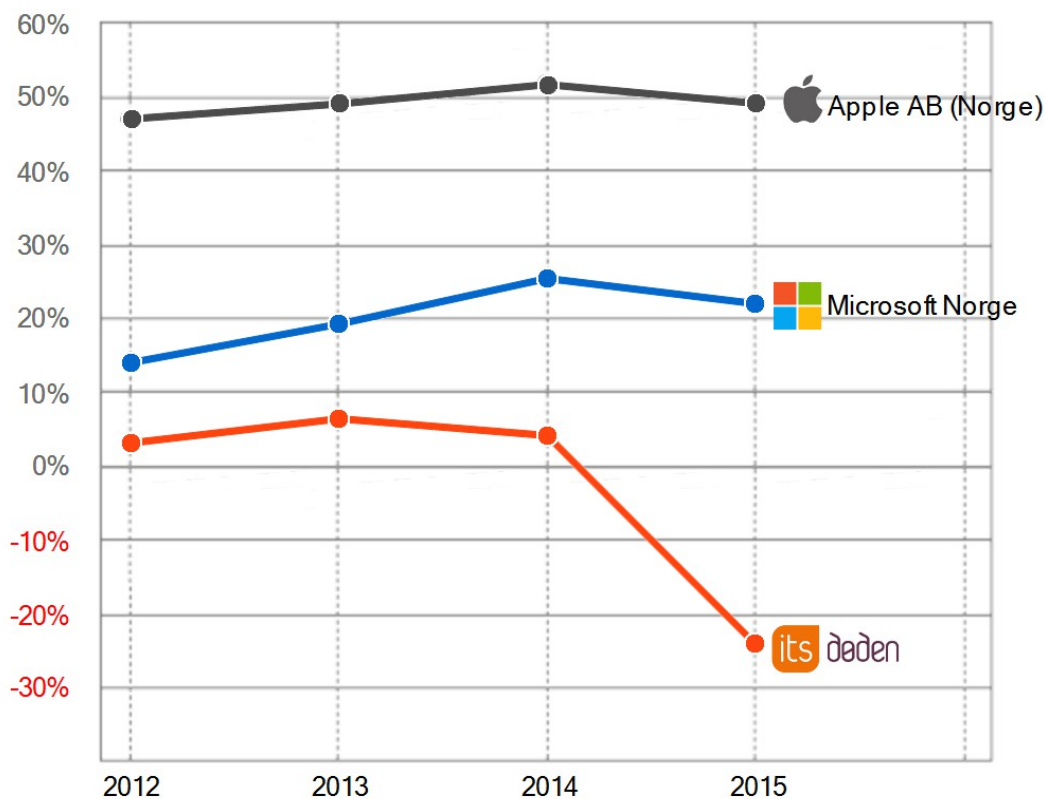
Hvordan påvirker internasjonale trender innenfor læringsteknologi utviklingen av itslearning? Hva består disse trendene av og hvordan påvirker dette våre norske brukere. Etter oppkjøpet av Fronter har itslearning fått en dominerende rolle innenfor læringsplattform markedet i Norge. Hvordan vil vi forvalte dette til beste for våre brukere :Disse med flere spørsmål vil Arne belyse i sitt innlegg på årets brukerkonferanse.

Arne Bergby har ledet selskapet itslearning fra en liten bedrift i 2003 til å bli Europas største tilbyder av læringsplattformer, og en av de tre største i verden. Bergby har i alle disse årene vært personlig involvert i innføringen av læringsplattform i Norge og utlandet. Han har også utformet utdanningsprogrammet «IKT for skoleledere» for norske fylker og kommuner sammen med ledende forskere i Norge og Nederland. Denne erfaringen gjør Bergby svært kompetent til å dele sine erfaringer på dette temaet

Til sammenligning hadde Apple og Microsoft sine norske avdelinger i samme periode et relativt driftsoverskudd på henholdsvis ca 50% og 20%.

Driftsresultat

i prosent av driftsinntekter

Men nå har jeg bare lagt fram tall fra regnskapet for Itslearning AS uten datterselskaper. Konsernregnskapet ser **mye** verre ut. Itslearning-konsernet gikk med 16 millioner i underskudd i 2012, 4 millioner minus i 2013 og 8 millioner kr i underskudd i 2014, før det virkelig begynte å rase i 2015.

Og nå har de altså kjøpt Fronter, som i 2014 gikk med nesten 35 millioner kr i underskudd.

<http://www.proff.no/regnskap/fronter-as/oslo/dataprogramvare-og-utvikling/Z0I3KTRL/>

Spørsmålet er neppe hvordan dette vil gå, men hvor fort. Noe tyder på at de involverte på eiersiden i Itslearning selv er engstelige for at skuta kan komme til å synke, og har satt seg i livbåten, på en måte. I 2013 opprettet konsernet med det rare navnet Itslearning AS et holdingselskap, altså et morselskap, med det enda rarerer navnet Itsl Holding AS. De eksisterende eierne solgte seg enten ut, og tjente store penger:

<http://www.bt.no/nyheter/okonomi/Verdiene-pa-bordet-i-Itslearning-3221262.html>

... eller fikk overført sine aksjer til morselskapet. Dermed har Itslearning følgende selskapsstruktur: Konsernet Itsl Holding AS eier 100% prosent av aksjene i konsernet Itslearning AS, som eier Fronter (som de har omdøpt til Itslearning Oslo AS) og de andre datterselskapene, altså datterdatterselskaper av mormorselskapet Itsl Holding som ble nystartet i 2013, hvor mesteparten av egenkapitalen er trygt forvart. Det er på ingen måte ulovlig med slike selskapsstrukturer, men det inngir ikke akkurat tillit.

Hvis vi tar en kikk på Itsl Holding på www.proff.no, så ser vi at selskapets soliditet er "meget god". Det er fordi mesteparten av egenkapitalen er trygt forvart der. Dermed kan datterselskapet Itslearning AS slaktes eller sendes til skifteretten uten at kreditorer kan gjøre krav på noe av pengebingen til Itsl Holding, og de ansatte kan sendes rett til NAV uten at de kan rette fordringer til Itsl Holding om å få etterbetalt lønn, feriepenger eller annet.

Som sagt: ikke ulovlig. Men ikke særlig hederlig. Og det viser at [@arnebergby](#) og de andre eierne ikke har så stor tro på Itslearning at de går "all in".

Før vi forlater de begredelige tallene (eller gledelige, alt etter om man holder med Itslearning eller de stakkars lærerne som har vært tvunget til å lide seg gjennom år og tiår med denne komiske tragedien av et studentsnekret dataprogram), la oss ta en titt på driftsresultatstallene i konsernregnskapet for Itsl Holding, det vil si mormorselskapet pluss datter- og datterdatterselskaper.

Da er det bare rødt: 16 millioner i underskudd i 2013 og i 2014, og 60 millioner i underskudd i 2015.

2015	2014	2013	
NOK	NOK	NOK	
279 620	230 132	115 673	
0	0	0	
279 620	230 132	115 673	
13 023	7 093	2 464	
0	0	0	
180 611	132 659	72 875	
147 902	109 812	59 633	
17 076	16 801	10 530	
-	-	-	
128 807	89 850	45 994	
-59 898	-16 271	-16 190	

Hva er så @ArneBergby og #Itslearning sin Masterplan A? (Plan B er, som vi ser av selskapsstrukturen, å sitte i "livbåten" Itsl Holding AS og ta med seg brorparten av verdiene videre, når Itslearning AS går over styr.) Plan A er å vokse sterkt internasjonalt, som de kunngjorde da de kjøpte Fronter:

<http://www.itslearning.no/itslearning-kjoper-fronter>

De skal utvide i Asia og bli den største læringsplattform i USA i 2019, sier sjefsdirektør @arnebergby, som har «ingen fokus» på EBITDA (de røde tallene som jeg presenterte ovenfor).

<http://e24.no/digital/eksportprisen-2016/itslearning-vil-erobre-usa-netturen-har-vaert-aa-proeve-oss-i-markeder-vi-ikke-har-lyktes-i/23580771>

Dette virker som stormannsgalskap.

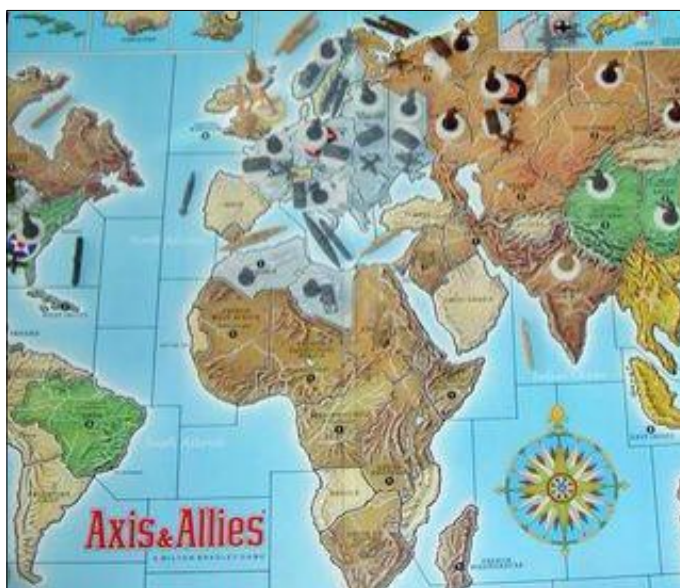
For lærere, elever og foreldre gir det et godt håp om at Itslearning/Fronter-imperiet kan rase i grus enda fortere enn det ellers kommer til å gjøre.

Det minner meg om det som pleide å foregå hjemme i kjellerstua hos meg (i stua også, for så vidt) på 1990-tallet, lørdag etter lørdag, til langt på natt gjerne, i min barndoms og ungdoms dal Londalen.

Å kalle det en dal var en overdrivelse (omtrent som overdrivelsen det er å kalle Itslearning og Fronter for "pedagogiske verktøy"). Det var et søkk mellom en ås på den ene siden og en bergknaus på den andre siden, som vi kalte Londalsfjellet. Der var det et byggefelt med rekkehus og eneboliger, og [@johnarthurberg](#) bodde noen husnummer høyere opp fra meg.

I alle fall: Barndomshjemmet mitt ble et samlingssted for en gjeng litt halvnerdete 12-14-15-år gamle gutter, og det ble spilt brettspill der i helgene og om kveldene ellers også. John-Arthur var en del av den harde kjernen i denne gjengen. Det gikk særlig i krigsstrategispillet Axis & Allies, hvor spillbrettet er et verdenskart, og hvor man utkjemper slag og triller med terning og flytter soldater og

tanks rundt på brettet for å erobre områder, tjene penger og vinne verden.

Jeg var med og spilte av og til, til jeg flyttet hjemmefra for å studere. Jeg husker ikke om det var John-Arthur eller en av de andre guttene som fant på den strategien å kjøpe mest mulig tanks og så erobre landområder ved å blitze gjennom dem i neste omgang, uten å befeste de erobrede områdene med tropper. Det var en suksess i en eller to omganger, husker jeg. Spilleren kunne flytte "Control Marker"-en sin høyt opp på "National Production Chart"-et, og kunne innkasere store inntekter. Helt til en av motpartene blitzet etter og overtok landområdene uten motstand. Og hvis spilleren spilte ressursene sine for langt bort fra sitt opprinnelige hjemmeområde, kunne motstanderne lettere ta hovedstaden hans, og dermed var spillet over.

[#Itslearning](#) sine "erobringer" ligner ikke så rent lite på den strategien. Jeg nevnte denne sammenligningen for [@johnarthurberg](#) i en engasjert dialog vi hadde mellom oss sommeren 2013, hvor jeg utdypet hva for problemer jeg anså at Itslearning hadde, og han redegjorde for sin nyervervede oppfatning av meg som menneske (etter å ha kjent meg i nesten 30 år), på bakgrunn av en kronikk jeg skrev, og som John-Arthur hadde lest, hvor jeg kritiserte Itslearning-programmet offentlig, i Utdanningsforbundet sitt medlemsblad: Utdanning nr. 11, 2013:

Moden lærar møter umoden læringsplattform

● **Ingvald Straume**
allmennlærer, system-
utviklar / dataprogram-
merar.
Underviser i ungdoms-
skulen

FOTO PRIVAT

Digitale «læringsplattformer» har gjort sitt inntog i undervisninga. Kva har desse «læringsplattformene» tilført skulen? Hjelper ei slik dataprogramvare lærarane som pedagogar? Fremjar ho læring hjå elevane? Bidrar ho til betre kommunikasjon mellom heim og skule?

ILLUSTRASJON Lars Aurtande | lars@aurtande.no

Ut frå mine egne røynslar og det eg veit om informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) og pedagogikk, vil eg drøfte desse spørsmåla. Eg skriv læringsplattform i hermeteikn, fordi eg seinare, mot slutten av kronikken, vil problematisere bruken av ordet plattform knytt opp mot dataprogramvare meint for undervisning av born og ungdomar.

Skuleleiinga i kommunen min har kjøpt inn «læringsplattforma» Itslearning kollektivt og pålagt skulane å «nytte ho for kva ho er verd». Det er det mange lærarar som etter beste evne har forsøkt, og forsøker. Vi har investert mykje tid i Itslearning på skulen der eg arbeider. Eg bur i same kommunen og har born i grunnskulen. Såleis kjenner eg også programvara som forelder.

Kva er Itslearning?

Itslearning er, i likskap med konkurrenten Fronter, eit dataprogram for å lage innhald på Internett som elevar og foreldre får tilgang til ved å logge seg på selskapet si internettside med brukarnamn og passord. Her kan elevane lese informasjon som læraren har lagt ut. Dei kan klikke på lenketekstar og ikon for å få tilgang til meir informasjon eller taste inn tekst i firkanta boksar, med meir. Det siste nye i Itslearning er bokstavspelet «Hangman» og ein app som hjelper læraren med å lage kryssord til elevane.

Fagmapper

Programmet er inndelt i «fag», eller «course» på engelsk, som er ei form for digitale fagmapper i eit flatt hierarki.

Itslearning var nytt, og på nokon måtar nyskapande, då selskapet blei etablert i 1999. Programmet fylte eit udekt behov for høgskular og andre høgare utdanningsinstitusjonar som tok det i bruk, og gjorde det lettare for dei høgskuletilsette å kommunisere med studentane om faginnhald via Internett.

Dataomveltinga i skulen

Dei siste 20 åra har grunnskulen langt på veg blitt «IKTfisert». Internett har overtatt for aviser, papirtidsskrifter, bibliotek og skuleboksamlingar som hovudkjelde for informasjon når elevar på eiga hand skal finne fram til nedskrivne kunnskap. Mykje av skriftleg kommunikasjon er blitt digitalisert. Styresmaktene har innført eksamensformer som både tillet, oppmodar til og fordrar bruk av digitale hjelpemiddel under eksamen. Mange kommunar har fylt opp skulane med PC-ar. Ny teknologi, med nettbrett, smarttelefonar og andre produkt som startar på smart-, strøyer inn i skulen.

Moglegheiter og fallgruver

Denne utviklinga stiller oss pedagogar framfor stadig nye moglegheiter og utfordringar. Det er gevinstar å plukke og fallgruver å styre unna. Éi fallgruve som mange kommunar har køyrd seg ned i, slik eg ser det, er at dei på vegner av lærarane sine har satsa massivt og omfattande på såkalla «læringsplattformer».

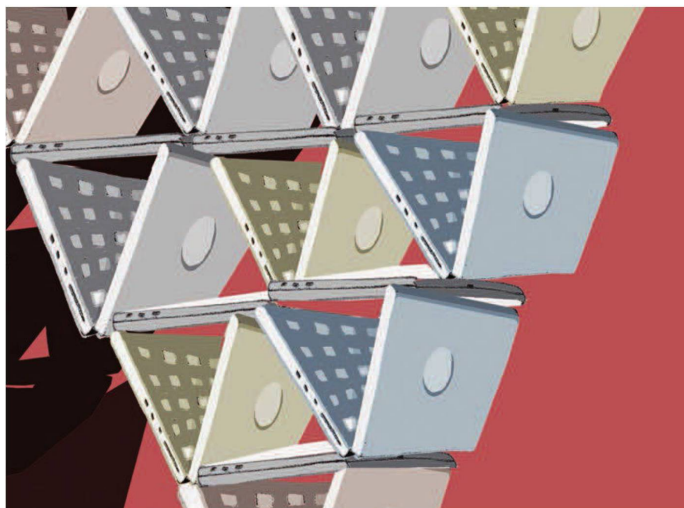
Digitale ferdigheiter

I 2006, med Kunnskapsløftet og ny læreplan, kom kravet om at det å kunne bruke digitale verktyg skulle vere ei av fem grunnleggjande ferdigheiter i alle fag. Det var samtidig med dette at skuleeiagarane i Noreg byrja å springe som ein saueflokk etter å skaffe seg ei digital «læringsplattform» som dei så trædde ned over hovudet på lærarane sine.

Utviklinga av IKT går svært raskt, veit vi. Det som såg ut til å vere nytt og framtidretta i går, er ikkje nødvendigvis svaret på nokon av utfordringane i dag, og vil med eit visst sannsyn vere utdatert og irrelevant i morgon. Difor er det naudsynt at dei kommunale planleggjarane og skulane som har innført Itslearning eller anna programvare i undervisninga, spør seg, minst ein gong i året: Er denne programvara eigna til å hjelpe lærarane i arbeidet deira? Er ho verd det ho kostar i innkjøp, opplæring og bruk, samanlikna med om res- >

«Like lite som T-Ford eignar seg for foraropplæring i dag, meiner eg Itslearning eignar seg som verktyg for å gje elevane digital kompetanse.»

sursane hadde vore nytta annleis? Lærer elevane betre eller dårlegare av at både dei og lærarane investerer tid framfor dataskjermen med denne programvara? Har programvara relevans for om elevane når kunnskapsmåla om digitale ferdigheiter i faga? Er programvara framleis aktuell?

Web 2.0

La oss sjå litt nærare på korleis eit program som Itslearning held tritt med teknologi- og trendutviklinga på internett. Frå starten av, då Tim Berners-Lee fann opp World Wide Web (www) i 1991, var www i hovudsak ei mengd digitalt lagra tekstar spreidd utover verda på offentleg tilgjengelege serverar, samanbundne med hyperlenker: ord eller uttrykk i teksten, typisk i blå skrift med strek under, som ein kunne klikke på med musa for å hente fram ein annan tekst, frå den same eller ein heilt annan server. Wwww blei laga og vedlikehalde av ei mindre gruppe datakyndige menneske: «webmaster»-ar, med særleg tilgang til å redigere innhaldet på webserverar. Den store hopen av nettbrukarar hadde ei anna rolle: Dei var lesarar, og deira interaksjon med web-en gjekk i hovudsak ut på å følgje lenketekstar frå side til side.

Snart innsåg webutviklarar at www kunne nyttast til meir enn å vise fram informasjon lagt ut av nokre få for dei mange. Dei byrja å lage webtenester som aktiviserte brukarane i større grad, ut over å la dei surfe på nettet. I denne settinga var det Itslearning kom til.

«Web 2.0» er eit uoffisielt og metaforisk omgrep for å beskrive den nye typen nett-tenester der brukarane, dei tradisjonelle «nettsurfarane», langt på veg har overtatt webmasteren si rolle, ved at nett-tenestene tungt involverer brukarane i å lage innhaldet på nettstaden. Wikipedia, Facebook, Twitter og Dropbox er i dag leiande representantar for denne endringa i korleis internett fungerer og korleis vi hanskast med det.

Itslearning lever ikkje opp til standarden som desse moderne nett-tenestene set. Rundt tusen årsskiftet var Itslearning ein av mange pionerar som var med på utvide bruksområda for internett. Vi kan godt seie at Itslearning var eit «Web 1.1»-produkt den gongen. Den noverande versjonen av programmet, med «Hangman» og det heile, kan kanskje kvalifisere til nemninga «Web 1.2» eller «1.3», men ikkje noko meir enn det. Til det er brukarterskelen for høg og flyten av levande informasjon altfor dårleg.

«Course» eller «curse»?

Det at Itslearning så sterkt er bunde til «fag» som organiseringsprinsipp, fungerer truleg bra i høgare utdanning, fordi organisasjonseiningane der er fag. Studentar og lærarar har få fag å hanskast med. Grunnskulen er annleis. Der er den grunnleggjande inndelinga klasse, og kvar klasse har mange fleire fag enn Itslearning oversiktleg og enkelt klarer å handtere. Programmet eignar seg difor dårlegare i grunnskulen.

Tungvint

Ei røynsle som eg gjer meg, og som eg deler med mange andre lærarar og foreldre, er at Itslearning er tungvint. Som forelder synest eg at det tar mykje tid og konsentrasjon å finne fram på nettsida. Som lærar opplever eg at Itslearning ikkje hjelper meg til å bli meir produktiv eller få jobben gjort raskare. Det er mange klikk og tastetrykk. Å kommunisere via Itslearning er litt som å styre i blinde. Læraren får nemleg ikkje sjå det som eleven og foreldra ser på sin skjerm. Eg veit ikkje alltid kva eg kommuniserer når eg bruker Itslearning.

EDB vrangsnudd

EDB står for elektronisk databehandling. Eg er vand med at dataprogram behandlar dataa for meg. Med Itslearning opplever eg tidt at det er motsett: Programmet viser fram mengder av data, ofte over fleire skjermbile, som eg må lese inn med auga og behandle med hjernen min, for at eg skal kunne oppfatte informasjonsinnhaldet og mate dei riktige instruksane tilbake inn i programmet.

It's bugging

Ein «bug» er ein programmeringsfeil. I Itslearning er det sjenerande mange bugs. Nokre dysfunksjonalitetar er til å leve med. Andre er «mission critical», det vil seie at dei er avgjerande for om programmet øydelegg meir enn det gagnar. Eit eksempel på det siste er når Itslearning feilar i å lagre eller dobbeltlagre ei melding frå lærar til elev. Begge delar har eg vore ute for, og det førte til leie mistydingar. Dette, saman med at brukargrensesnittet for dei forskjellige funksjonane er til dels rotete, ueinsarta og eksperimentelle, gjer at eg opplever Itslearning som ei einaste stor betasuppe (tonem 1).

«... so long as it is black»

Bergensverksemda Itslearning er seine til å fikse bugs og lite villige til å rette opp problem i programmet som sluttbrukarar melder frå om. Dette veit eg, fordi eg har snakka med lærarar som har vore i dialog med Itslearning. Eg har også hatt ein slik dialog sjølv: Eg oppdaga nemleg at testverktøyet i Itslearning, som lærarar kan bruke til å lage digitale prøvar til elevane og som automatisk rettar svara og gjev poeng og karakterar, i visse fall fungerer slik at eleven får fleire poeng – og poten-

Kronikk

Hvis du emner på en kronikk, er det lurt å presentere ideen for redaktør Knut Hovland kh@utdanningsnytt.no.

Utgangspunktet er at temaet må være interessant og relevant, og språket godt og forståelig, for en bredt sammensatt lesergruppe. Stoff som bygger på forskning, må være popularisert. Det betyr blant annet at forskningsresultatet er det sentrale i teksten, og at det som handler om metode, har en svært beskjeden plass. Lengden kan være mellom 12.500 og 17.000 tegn inklusive mellomrom. Litteraturliste og henvisninger må være inkludert i antallet tegn. Eventuelle illustrasjoner må ikke sendes limt inn i wordfilen, men separat som jpg- eller pdf-filer.

sielt betre karakter – for å svare meir feil. Eg var heilt sikker på at dette måtte vere ein bug og tipsa raust ein av direktørane i Itslearning. Han svarta at dette ikkje var ein bug. Dei hadde med vilje laga programmet slik. Han innsåg at det var ein logisk brest i måten programmet rekna ut poeng på, men hevda at dei ikkje enkelt kunne endre dette utan store konsekvensar for eksisterande brukarar i alle dei landa der Itslearning er utbreidd. Dette vitnar om endringsvengring og manglande fleksibilitet, og det minner meg om Henry Ford, som sa: «Any customer can have a car painted any colour that he wants so long as it is black.» I det heile er det treffande å samanlikne Itslearning med biltypen T-Ford. Begge var dei første som gjorde vidstrakt kommersiell suksess på sine område. Men tida har sprunge frå dei begge. Like lite som T-Ford eignar seg for foraropplæring i dag, meiner eg Itslearning eignar seg som verktøy for å gje elevane digital kompetanse.

«Hurra! Ingen gjøremål ...»

Meir enn at Itslearning kjem til kort på alle dei punkta som eg her har nemnt, og fleire som eg kunne nemne, er eg opptatt av kva for føringar utviklarane av dette programmet synest å ville legge for korleis eg skal utøve mi lærargjerning. Ikkje alle føringane i Itslearning er eg som pedagog einig i, ikkje alle opplever eg som forsvarlege. Nokre eksempel:

1. Itslearning har ein kalender for kvart fag. Viss læraren ikkje legg inn gjøremål i faget for kvar dag, vil det automatisk stå følgjande tekst i kalenderen: «Hurra! Ingen gjøremål for [namnet på faget] i dag.» Eg prøver å innprente elevane gode haldningar til skulearbeid og eigeninnsats. Her motarbeider Itslearning meg beint fram.

2. Itslearning omfattar ein database for å registrere merknader i orden og atferd for kvar enkelt elev. Læraren kan velje frå ei lang liste av ferdig-laga kodar, til dels brutalt kommuniserande, som «FOE (fysisk overgrep mot ein elev)». Ein annan kode er «VÅP (besittelse av våpen)». Berre politiet har høve til å føre digitale register over slike opplysningar i Noreg. Dette kodesystemet er altså både brutalt og ulovleg.

3. Det før omtalte testverktøyet kan brukast til å lage digitale prøvar i orden og atferd, slege saman til ein karakter. Lg, Ng eller G. Heldigvis finst det ikkje ein einaste lærar i dette landet som trur at

dette kan ha noko føre seg. Men det at utviklarane av Itslearning byr det fram som ein moglegheit, vitnar om at dei er på kollisjonskurs med sunn tenking når det gjeld oppseding og etikk.

4. I Itslearning kan læraren også gje ein elev «positiv anmerking». Språkleg er dette ein ulogisk samanstilling, men det er det minste problemet. Eg meiner det er uheldig å nytte slike «positive anmerkningar», mellom anna fordi det kan føre til ein smiskekultur. Eg kunne ha skrive mykje meir om mine refleksjonar rundt merknader og karakterar i orden og atferd og korleis Itslearning handterer dette. Men følgjande tankevekkjar får halde: Ein stille, alminneleg høfleg og venleg elev som aldri har brote nokon reglar, og som gjer sine gode gjerningar i det skjulte, vil når ho opnar «orden og atferd»-skjemaet sitt på Itslearning bli møtt med teksten: «Positiv: 0».

It's earning

Ein ting som eg er oppriktig imponert over med verksemda Itslearning AS, er korleis dei har klart å marknadsføre produktet sitt og selje seg inn til skuleeigarane rundt omkring og tene seg så rike som dei har gjort, så fort. Dei trefte noko i tida, og dei har utnytta den marknadsmoglegheita at dei raskt blei leiande, til å vekse seg større. At eit produkt kan vise til salsvolum, er eit godt salsargument. Det har nok vege tungt for mange kommunar som har kjøpt Itslearning. Programmet har smakfulle grafiske ikon og mykje anna lekkert for kjøparane sine auge. Eg kan lett sjå for meg imponerende lysbildeframvisningar og demonstrasjonar av programmet på rådhuskontor og konferansar. I media og gjennom eigenreklamen som selskapet presenterer på Internett, er dei flinke til å fortelje historia om kor vellukka og ettertrakta programmet deira er.

Plattform?

Læringsplattform og pedagogisk plattform er to liknande uttrykk som i innhald er heilt forskjellige. Berre det eine uttrykket: 'pedagogisk plattform' er metaforen verdig, i den forstand at det er «noko ein lærar står på». Pedagogisk plattform handlar om det tankemessige grunnlaget for pedagogiske val og strategiar og har ingen ting med digital programvare å gjere. «Lærings-plattform» er ei marknadsførings-smart omsetjing av det engelske «learning management system»,

men gjev ikkje noko grunnlag for oss lærarar i vår yrkesutøving. Itslearning er inga plattform. Det er eit dataprogram. Og det er ikkje noko godt dataprogram for meg som lærar.

Dette var mi mening om Itslearning. Eg ønskjer meg ein skule der skuleeigarane lyttar til lærarane sine meiningar, framfor å la dei gå prestisje i å forsvare eigne store innkjøp.

Den levande læraren

Heldigvis står eller fell ikkje skulen med eit dataprogram, kor godt eller dårleg det enn må vere. I forholdet mellom (data)verktøy og den levande, profesjonelle læraren er det læraren det kjem an på. Læraren, hennar menneskelege nærvær, fagkunnskapar, formidlingsevne, engasjement for læring, klasseleiing og relasjonar til elevane er det viktige i undervisning. Ikkje noko dataprogram kan fylle noko av lærarrolla, langt mindre erstatte ho.

Kjelder:

<http://www.itslearning.com>
Ford, Henry; Crowther, Samuel: *My Life and Work*. Garden City, New York, USA: Garden City Publishing Company, Inc., ISBN 9781406500189 (1922).
Personopplysningslova, paragrafane 9 og 2 åttande ledd bokstav b.
Bergens Tidende, 23. mars 2013: Lekseeventyr verdt 600 millioner. <http://www.bt.no/nyheter/okonomi/Lekseeventyr-verdt-600-millioner-2867221.html>
Christensen, Hanne: *Utvikling av klasseledelse gjennom fag*. Bedre skole, Nr. 4, 2008.

«Dette kodesystemet er altså både brutalt og ulovleg.»

Personkarakteristikken som John-Arthur sendte meg på epost fra sin jobb-epostadresse (john-arthur.berg@itslearning.com) etter denne kronikken, var lite flatterende, for å si det sånn. Han svarte meg i samme bladet, to nummer etter (og nå var han blitt på etternavn med meg, gitt):

<https://www.utdanningsnytt.no/debatt/2013/august/fremtidens-laringsplattformer-handler-om-pedagogikk---ikke-teknologi/>

UTDANNINGSNYTT.NO

Nyheter Debatt Omtaler Magasin Emner Søk

[Hjem](#) / [Debatt](#) / Fremtidens læringsplattformer handler om pedagogikk - ikke teknologi

Fremtidens læringsplattformer handler om pedagogikk - ikke teknologi

I Utdanning 11 har Ingvald Straume en lengre kronikk der han forsøker å ta et oppgjør med dagens læringsplattformer og spesiell Itslearning. Undertegnede er omtalt i artikkelen som «en av direktørene».

AV John-Arthur Berg

Publisert 23.08.2013

- Utdanning nr 11 finner du som pdf-fil her: [utdanningsnytt.no/pdf](#)
- John-Arthur Berg er produkt- og markedsdirektør i Itslearning

Det stilles et viktig spørsmål i kronikken: hva er fremtidens læringsplattform, og er dagens løsninger fremdeles aktuelle? Dessverre snubles det i forsøket på å gi et meningsfullt svar, og allmennlæreren velger teknologiske moteord som Web 2.0 for å svare på spørsmålet.

I Itslearning er vi vant til og glade for debatt om digitale læringsplattformer. Vi er engasjerte og har tro på at vi kan være med å utgjøre en forskjell i norsk skole. Men vi forstår også at det er lett å stille spørsmål ved om våre meninger er belemret med kommersielle hensyn. Derfor forsøker vi å opptre med aktsomhet i slike diskusjoner. Samme aktsomhet utvises ikke av kronikkforfatteren. Han unnlater å nevne at han har forsøkt å tilby sine tjenester til Itslearning og at han har et uttalt ønske om å etablere et eget selskap i denne bransjen. Det er derfor vanskelig å forstå om kronikken er et «stikk» for å takke nei til hans tjenester, en måte å skape blest omkring egen forretningside på, eller et uttrykk for genuin frustrasjon fra en allmennlærer.

La meg prøve å redegjøre kort for hva vi tror er fremtidens læringsplattform.

Vi er overbevist om at man kan oppnå bedre resultater ved rett bruk av teknologi i skolen. Men det skjer ikke av seg selv. Hvis vi bare setter strøm på gamle metoder, blir resultatene ofte skuffende. Det er først når man benytter teknologi til å forbedre og innovere læringsprosesser at resultatene vil komme.

Et eksempel kan være «omvendt undervisning», hvor tavleundervisning blir spilt inn til video for hjemmebruk, mens typisk hjemmearbeid legges til klasserommet. Dette er ikke teknologidrevet innovasjon, det er innovative pedagoger som ser muligheter med ny teknologi. Dette hadde gode pedagoger gjennomført med VHS-tape hvis det hadde vært praktisk. Fremtidens læringsplattformer er derfor den plattformen som hjelper pedagoger å innovere og ta i bruk mer effektive metoder.

Som også Straume er inne på, så er det sentrale i skolen læringsprosessene og relasjonene mellom lærer og den lærende. John Hattie koker sin metastudie av hva som virker i skolen ned til at magien skjer når læreren ser seg selv igjennom elevens øyne og eleven ser seg selv som sin egen lærer. Fremtidens læringsplattform hjelper pedagoger å se hver enkelt elevs behov og ta de riktige beslutningene i og utenfor klasserommet.

I eksempelet med omvendt undervisning er sosiale medier ofte sentrale. Sosiale medier endrer måten mennesker samhandler, presenterer ideer og kommuniserer på. Samtidig er skolen ansvarlig for å utvikle ferdigheter innenfor bruk av digitale verktøy. Fremtidens læringsplattformer kobler sosiale medier inn i læringsprosessen på en måte som holder skolen relevant, respekterer personvernet men samtidig tar yngre brukere utvikle sine digitale ferdigheter.

Den perfekte læringsplattformen er et bevegelig mål, og vi investerer store ressurser hvert år for å forbedre plattformen vår. Nærmere 30 prosent av omsetningen vår går til videreutvikling av produktet vårt. Vi behandler tusenvis av forslag fra sluttbrukere, kunder og forskning hvert år, gjør brukertester og analyserer statistikk om bruk fra applikasjonen vår.

Jeg vil videre kommentere noen av de konkrete områdene som trekkes frem, men la oss først se på problemstillingen på et overordnet nivå. En såkalt «bug» er altså en feil som gjør at programvaren returnerer et uventet resultat, et resultat som vi ikke hadde designet programvaren for å gi. Slike feil er stort sett enkle å håndtere, og vi kan vise til god statistikk for hvordan vi behandler dem. Den store utfordringen er ofte om læringsens opprinnelige design står i stil til forventningene til brukeren eller når designet ikke klarer å få brukeren til å se mulighetene som ligger i programvaren.

Det er for øvrig ikke programvarefeil som ser ut til å plage Straume, men utfordringer knyttet til hvordan systemet er designet for å støtte hans undervisningsmetoder. Vi i Itslearning har sterk tro på at lærere og skoleledere må ha eierskap til egen undervisningspraksis, og det er derfor vi har laget Itslearning fleksibelt slik at læringsplattformen kan inngå som del av mange ulike undervisningsmetoder og strategier. Men med 85.000 norske lærere og annet undervisningspersonell som brukere av plattformen, kan det hende at vi skuffer noen når det gjelder metodevalg. Noen ganger skyldes det valg tatt av oss i designprosessen, andre ganger valg tatt av systemeier i tilpassningen av systemet.

Når det gjelder påstanden om feil i testverktøyet ved kalkulerer av poeng, er dette ikke korrekt. Vi bruker en algoritme som er basert på anerkjente standarder for beregning av testresultater ved bruk av flervalgsoppgaver. Kort sagt er algoritmen utviklet for å straffe deltakere som prøver å gjette de riktige svarene - og å belønne deltakere med kunnskap. At dette i enkelte tilfeller kan oppfattes som en logisk brist, er kanskje naturlig inntil man får kjennskap til kompleksiteten rundt poengberegning ved flervalgsoppgaver. Derfor er dette også godt dokumentert i hjelpesystemet vårt med henvisning til kjent forskning på området.

Når det gjelder kritikken mot anmerkingsystemet, er det den enkelte kunde som til slutt tar valget om hvilke alternativ som benyttes for sin installasjon. At beskrivelser som er ment for andre markeder, dukker opp som forslag i vår norske versjon, er kanskje uheldig, og det vil bli gjort noe med. Men det er altså i dag fullt mulig å fjerne eller tilpasse valgene, i så måte kan man også velge å ikke benytte positive anmerkninger eller benytte helt annen terminologi.

Kronikkforfatteren ser også noen begrensninger i læringsplattformen rundt vurdering. Dette henger ikke sammen med virkeligheten. Det er korrekt at systemet kan benyttes til en karakterbasert vurdering (der også vurderingsskala er fullt ut konfigurierbar) og en summativ sluttvurdering i de årstrinn det er naturlig. Men det er kanskje for den formative vurderingen der potensialet i en læringsplattform er størst, og her støtter systemet en rekke metoder for tilbakemelding og refleksjon, inkludert støtte for mappesvurdering. Nytt av året er at Itslearning også tilbyr kriteriebasert vurdering (rubrikkvurdering) av kompetansen, noe vi tror kan være et svært verdifullt verktøy for å tilpasse opplæring til den enkelte elev eller student.

Ingvald Straume mener at Itslearning er ubrukelig for undervisningsformål. Heldigvis får vi mange tilbakemeldinger fra en rekke lærere og elever som er fornøyd med hvordan Itslearning bidrar til å skape oversikt og struktur i skolehverdagen. Vi får også innsikt i undervisningspraksiser der lærere bruker Itslearning for å skape trygge læringsfellesskap på nettet, og vi får høre om undervisningsforløp der læringsplattformens egenskaper medvirker til å flere av elevene deltar i faglige diskusjoner. Undervisning støttet av informasjons- og kommunikasjonsteknologi har kommet for å bli - men fokuset må være hvordan det kan benyttes på en velfundert måte i undervisningskonteksten. Ikke om det er Web 1.0, 2.0 eller 3.0.

Jeg svarte ham.

Keisarens nye dataprogram

● **Ingvald Straume**
lærer ved Ottestad
ungdomsskole
FOTO PRIVAT

John-Arthur Berg likar ikkje at eg kritiserer Itslearning i Utdanning nr. 11. Han svarar i nr. 13.

Vel skriv eg med skarp penn, kallar selskapet som han har grunda og tent seg rik på, for «It's earning», og produktet for «beta-suppe» og «It's bugging» og samanliknar det med T-Ford. Utdanning sin teiknar, Lars Aurtande, får fram undertonane i det eg skriv, på ein treffande måte med ein flott heilsides illustrasjon der berbare datamaskiner formar eit opp-ned korthus som kastar ein stor, mørk slagskugge. Eg kan forstå at dette riv i kjenslene til ein direktør. Det eg ikkje likar, er at han svarar med å gå til åtak på meg personleg.

Itslearning-direktøren forkynner at eg har forsøkt å tilby mine tenester til selskapet hans og at eg «har et uttalt ønske om å etablere et eget selskap i denne bransjen», og skuldar meg for å vere aktlaus som ikkje nemner dette. For den som les, er det lett å sjå at han her går inn for å undergrave truverdets mitt.

Det John-Arthur Berg unnlèt å fortelje, er dessverre mesteparten. Det vedkjem historia at eg og John-Arthur kjenner kvarandre. Vi voks opp i same nabolaget, og han er ein nær ven av nære familiemedlemmer av meg. Eg tok kontakt med John-Arthur for halvtanna år sidan og tilbød meg å fikse bugs og programmere funksjonar som eg sakna i Itslearning, gratis. Min heile og fulle motivasjon for dette var at eg i mi undervisning sterkt kjende behov for å ha eit betre og enklare digitalt elev-lærer-informasjonsverktøy enn det Itslearning var (og framleis er), og at eg ønskte å vere hyggeleg mot John-Arthur. Eg utvikla så «Skolen informerer», eit brukarvenleg og oversiktleg lekseplan- og kalenderprogram, og sa til John-Arthur at Itslearning kunne få det, viss han hadde ein servar å legge det på så eg og andre lærarar i kommunen min kunne nytte det. Det takka han nei til. Eg såg meg då om etter andre moglegheiter. Eg bestemte meg for at eg ville prøve å vidareføre programmet som ei eiga forretning, for eg såg at det heilt klårt dekte eit kundebehov. Eg spurde

John-Arthur om han ville selje aksjane sine i Itslearning og bli med meg på dette. Det takka han også nei til. Men selskapet Eriksen Data på Hamar og nokre fleire gode hjelparar har takka ja, og omtrent der står eg no. Motivasjonen min er framleis å gje meg sjølv og andre lærarar eit betre verktøy enn Itslearning til å kommunisere med elevar og foreldre digitalt. For meg handlar det om «getting it right», og ikkje «getting rich».

John-Arthur Berg freistar i sitt svar å hevde seg sjølv som ein pedagogisk autoritet. Han strør om seg med vitskapeleg klingande påfuglord («innovere læringsprosesser» sic.), uttalar seg om kva «gode pedagoger» ville ha gjennomført, og fortel kva eg «er inne på». Dette blir omtrent som om eg skulle ha skrivne ein artikkel i Tidsskrift for Den norske legeförening og ta doktorane i skule om kirurgi. Eg skriv ikkje dette for å ta att med John-Arthur for det han skriv om meg, men for at kommunale og fylkeskommunale avgjerdstakarar som les dette, skal skjønne at i denne ordvekslinga er det eg som representerer fagkunnskapen, og Itslearning-direktøren som representerer mannen i gata. I tillegg representerer han sjølvsagt – og openbert – sine egne og sitt eige selskaps kommersielle interesser. Når det gjeld det at testverktøyet i Itslearning reknar feil, har eg faktisk heilt rett. Dette stadfestar John-Arthur i ein e-post til meg den 30. januar.

For øvrig stiller eg ikkje spørsmålet «Hva er fremtidens læringsplattform?» i kronikken min, slik John-Arthur Berg hevdar. Men eg er opptatt av at dataverktøy i skulen skal hjelpe oss lærarar og gjere oss meir effektive. Itslearning er for meg det motsette: ei kjelde til frustrasjonar og ein tidstjuv. Det er på tide at alle lærarar som opplever det slik, seier ifrå. Dersom ein lærar ikkje ser nytten av Itslearning, er det sannsynlegvis ikkje fordi han eller ho er dum eller udugeleg i sitt arbeid, men fordi den nytten ikkje er der.

«Det John-Arthur Berg unnlèt å fortelje, er dessverre mesteparten.»

Og det var det. Jeg forstår at John-Arthur ble skuffet, men jeg syns jo det var unødvendig av ham å bli så personlig.

Itslearning startet sine «tanks-innkjøp» og «blitz-raid» da de begynte å ekspandere internasjonalt, med filialer og datterselskaper i Sverige, Nederland, Storbritannia, USA osv, og tok av fra 2013 da de kjøpte danske SkoleIntra:

<http://www.itslearning.no/itslearning-styrker-sin-posisjon-ytterligere-i-de-nordiske-landene>

SkoleIntra er et intranett (for den som husker hva det er, fra internettets tidlige pubertet rundt årtusenskiftet), laget for lærerne og den offentlige skolen i Danmark. Itslearning fikk med dette oppkjøpet et stort kundenedslagsfelt i dansk skolesektor, var meningen.

Dette skulle gjøre itslearning i stand til å tilby enda bedre tjenester og produkter til den danske utdanningssektoren. De skulle integrere SkoleIntra og Itslearning-programmet og gi lærere tilgang på verktøy som forbedrer kvaliteten på læring, bla bla bla, sa [@ArneBergby](#).

Etter tre år er eneste synlige tegn på integrasjon nettadressen og at de har fått en reklamelenke til Itslearning-programmet og Itslearning-logoen opp på SkoleIntra sin side, med den ikke-matchende fargekombinasjonen det medfører:

<http://www.itslearning.dk/skoleintra>

(Oransje på turkis bryter. Det er vanskelig for øyet å fokusere på. Ikke så ille som rødt på blått eller oransje på blått, men likevel. Det har med bølgelengder og optikk å gjøre. Dette er noe profesjonelle typografer og designere vet. Derfor prøver man å unngå det.)

Fronter, som Itslearning kjøpte i fjor, har de heller ikke klart å integrere. Men de har fått opp et Itslearning-hus-med-pipe-ikon øverst i venstre hjørne på Fronter sin hjemmeside (i oransje på blått):

www.fronter.com

Tabben [#Itslearning](#) gjorde da de kjøpte [#Fronter](#), var mer vidtrekkende enn at det fikk NTNU til å flykte, som fra pesten, både fra Fronter og Itslearning. (Som om dét ikke var en kardinalfeilvurdering stor nok.) Nå, etter at den første forvirringen hadde lagt seg, i de kommunale innkjøpsadministrasjonene, begynte man på rådhuskontorene rundt omkring i

Norge å føle seg tvunget til å tenke om igjen. Før kunne skoleeierne og de lokale skolebyråkratene tenke innenfor den boksen (eller i alle fall var det den boksen de fleste tenkte innenfor) at valget deres sto mellom de to konkurrerende og dyre mastodontene [#Itslearning](#) og [#Fronter](#).

Et argument som jeg har hørt for at kommuner har valgt [#Fronter](#), er at "Itslearning er så dårlig". Og et argument for at kommuner har valgt [#Itslearning](#), er at "Fronter er så dårlig". Det tar noen år, fem, ti år, kanskje mer, før de samme kommunene har prøvd ut begge de to "læringsplattformene", eller LMS-systemene som de med en pyntelig TBF også omtales som — en TBF er en TBF, altså en trebokstavsforkortelse — og fått erfart at det jo er samme dritten. Med oppkjøpet har [@ArneBergby](#) gjort Itslearning den markedsstrategiske bjørnetjenesten at det er blitt åpenbart på skolekontorene og hos kommuneledelsene over hele Norge at Itslearning og Fronter ikke er alternativer til hverandre. Ikke bare er det samme dritten; men samme drittsselskapet.

Axis & Allies-brettspillkveldene som [@johnarthurberg](#) og kameratflokkene han tilhørte, brukte mye av fritiden sin på i tidlige tenår i kjelleren rett utenfor døra til soverommet mitt i rekkehusleiligheten hvor jeg vokste opp i Londalen (eller i første etasje rett utenfor mine foreldres soverom), er bare sååå allegorisk beskrivende for det fallittdramaet som Itslearning AS er i ferd med å spille seg *helt* ut i.

De har svekket sitt "forsvar" hjemme og laget lange "troppeforflytningslinjer" til områdene de prøver å ta i utlandet. De har gjort det lettere for konkurrenter, som [#Skooler](#), som nå nylig er kommet på banen med frisk kapital og nyutviklede, fremtidsrettede teknologiske løsninger og Microsoft i ryggen, å bryte gjennom front(er)linjen deres i markedsmonopolet som de fram til helt nylig har hatt i norsk offentlig sektor.

Straks [#Skooler](#) eller en annen konkurrent har etablert et brohode inn i kommune-Norge — og det ser ut som Skooler er i ferd med å få til nettopp det (se under kundereferanser på Skooler sin hjemmeside: <http://www.skooler.com>) — eller inn mot høyere utdanningsinstitusjoner i Norge (som www.blackboard.com sannsynligvis har gjort i det de har overtatt NTNU som kunde fra Itslearning), kan de, som i brettspillet, enkelt «blitze» gjennom og overta store inntektsbringende områder fra Itslearning AS. Og så kan andre samarbeidende konkurrenter komme etter (fordi de har ulike ressurser og kan utfylle hverandre) og «lande jagerflyene sine» der eller «flytte luftvernartilleriet sitt» inn dit, og da blir det umulig eller svært krevende for den første å ta de tapte områdene tilbake.

Den ble veldig nerdete, den utlegningen der. Men @johnarthurberg og alle som har spilt Axis & Allies, forstår nøyaktig hva jeg mener. For dere andre (de fleste, formodentlig), som ikke har bakgrunn for å forstå denne litt sære og interne, men uhyre presise brettspill-allegorien fra Londalen på 90-tallet, kan jeg bare kort forklare: *Itslearning har gjort strategiske feilvurderinger, som har ført til at de står i fare for snart å miste viktige markedsposisjoner i Norge.*

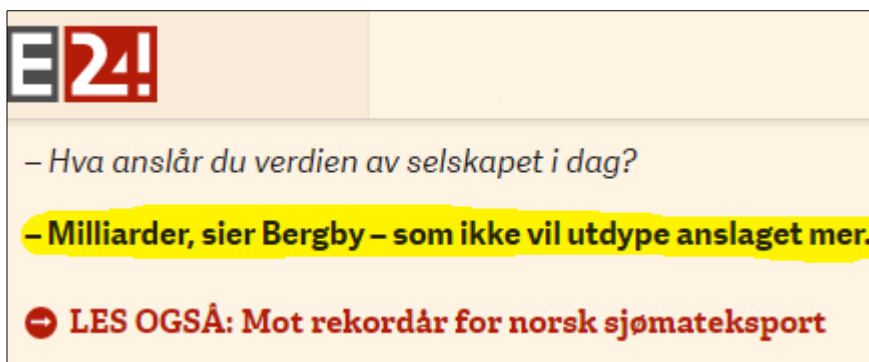
Og verre ting kan skje. Hvis implementeringen av #Feide v 1.6 skjer snart i noen av de store kommunene, kan lærebokforlagene: Gyldendal, Cappelen Damm Skole, Aschehoug m.fl., utvikle (og det tror jeg de kommer til å gjøre) webportal-innhold som erstatter funksjonaliteten i Fronter og Itslearning som brukes i skolen. Da står LMS-ene igjen kun som tomme skall. Derfra er veien kort til at kommunene finner ut at de ikke gidder betale for Itslearning/Fronter lenger.

Og så kan det komme en ny marsjordre fra våre sentrale politikere og Kunnskapsdepartementet. Itslearning og Fronter vokste seg store i Norge fordi de allerede hadde etablert seg så smått, som leverandører av brukerforum-web-portaler (ja, for det er det de i virkeligheten er, en slags protozooisk utgave av Facebook) i høgskolesegmentet. Marsjordren fra kunnskapsminister Kristin Clemet og et samlet Storting i 2005 til den offentlige skolen var: Bli digitale! Mange kommuner strevde med å gripe dette an. Da kom Itslearning og Fronter og sa: Vi vet hva dere mangler. Vi har det dere trenger. Kjøp dette produktet av oss! Kommunene lot seg forføre etter tur og i flokk. Det er en triviell og trasig historie, dette, i skarp grå kontrast til det fargesprakende suksessteater-narrativet som Itslearning selv legger ut. Men det var slik det var. Ingen lærere som har vært i skolen mer enn ca. 4 år, blir overrasket om det snart, f.eks. høsten 2017 etter Stortingsvalget, kommer en ny skoleminister som sier: "Hei, dere! Det min(e) forgjenger(e) trodde var så vidunderlig og velgjørende for norsk skole, viste seg å være feil. Nå skal vi til med noe **helt nytt.**" (Norsk skolepolitikk røfflig oppsummert de siste 20 årene.) Da kan det være at dette med "digitale ferdigheter" blir så nedtonet at kravet om å ha Itslearning/Fronter eller noe som kan erstatte det, forsvinner. Med en slik fristillelse på skolenivå vil forretningsmodellen til Itslearning AS rett og slett ikke virke lenger.

Og så er det også en viss fare for eller et visst håp om, alt etter hvem man heier på: skattepengemelkerkonsernet fra Bergen eller skolen og lærerne, at Itslearning kan komme til å kannibalisere seg selv. Hvis de svenske storinvestorene EQT (<https://www.eqt.se/Portfolio-Companies/Current-Portfolio/itslearning/>) og andre aksjonærer som til

sammen har aksjemajoriteten i Itsl Holding, ser det som @ArneBergby i sin grandiose forestillingsverden :

(<http://e24.no/digital/eksportprisen-2016/itslearning-vil-erobre-usa-ndturen-har-vaert-aa-proeve-oss-i-markeder-vi-ikke-har-lyktes-i/23580771>)

... ikke ser, eller ikke vil se: at det er GAME OVER for Itslearning, kan de bestemme seg for å slakte den syke sauene og trekke det som er igjen av investeringen ut av Itsl Holding, kan hende etter at de først har melket hva de kan og har lov til av utbytte fra datterselskapet og datterdøtrene inn i Itsl Holding. Da hjelper det ikke med full fart for Itslearning og Fronter. For da er det bergveggen.

Så skal kanskje noen svensker i dress saksøke noen bergensere i dress og eller omvendt. Men for skolen er den traurige tiden med LMS forbi.

Lærere! Det er tid for å kjøpe champagne. En Perrier-Jouët eller Veuve Clicquot eller noe, eller et alkoholfritt alternativ hvis du foretrekker det. Da trenger du jo ikke vente til det blir helg med å sprette den, hvis Itslearning/Fronter-æraen i norsk offentlig skole skulle ta slutt på en mandag eller en tirsdag eller onsdag for eksempel. For den kommer til å ta slutt. Det kan skje før kommunen din vet ordet av det, eller det kan gå vinter og vår. (Hvis du vil at det skal gå fortere, så spre og del denne teksten. Kopier gjerne hele eller deler av den og publiser! ... Og sett champagnen i kjøleskapet!)

Jeg tror det kommer til å gå raskt, som en S-kurve:

https://en.wikipedia.org/wiki/Sigmoid_function

Noen endringer er av en slik art at det virker som ingenting skjer (for den som ikke følger med) før alt plutselig skjer. For eksempel: en kjernefysisk kjedereaksjon, utbredelsen av Internett i befolkningen, nøkkeroser

... som får et tjern til å gro igjen, et skip som tar inn vann og brått synker ...

Itslearnings "brukerkonferanse" [#itsbk16](#) går av stabelen mandag 26. – onsdag 28. september. I år skal bl.a. [Arne Hjeltnes](#) underholde med foredraget «Noreg i den store verda», hvor han prater løst og fast, om mat, fisk, reiseliv etc. I fjor var show med [@NilsIngar](#) og buffet – mat og drikke – på nattklubben(!) Ricks en del av konferanseprogrammet ([#itsbk15](#)). I fjor fikk de besøk av «Trommelars»:

<http://www.trom.no/Velkommen.html>

Året før, i 2013, underholdt skuespiller- og sangartisten [Bjarte Hjelmeland](#) på konferansen, som da gikk over fire dager.

Dyktige entertainere alle disse. Men hva har deres bidrag med dataprogramvare i skolen å gjøre? At de er blitt brukt som en del av [@ArneBergby & Co](#) sitt suspekete smøreapparat for å få en elv av penger (mer enn en halv milliard de siste ti årene) fra det offentlige til Itslearning til å fortsette å

strømme, har de neppe visst. De lever av å underholde og selger sine tjenester til den som har penger til å kjøpe. Ikke noe galt i det. De kan ikke lastes for at de ikke værer hva Itslearning holder på med.

Men [@Hjeltnes](#) kommer nok under årets Itslearning-konferanse til å kunne kjenne på noe av den samme stemningen som skipsorkesteret på Titanic, bortsett fra at han kan heve honorar og slipper å bli med ned.

Vi nærmer oss salme ved reisens slutt for Itslearning. Lærere: Hold champagnen kald! Det er for tidlig å sprette den helt ennå, men snart, forhåpentligvis. Gravtalen over Itslearning kan vi skrive alt nå. Teksten blir i hovedtrekk identisk med historien om Svartedauden:

Det begynte i Bergen, spredte seg til hele landet, og det gikk over. :) ■
[#Itslearning](#)